
Міністерство освіти і науки України
Турецький Гіресунський університет
Університет Миколаша Ромеріса
Державна вища технологічно-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі
Старопольська Вища Школа у Кельцах
Державна вища професійна школа в Коніні
Гродненський державний аграрний університет
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені П. Василенка
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника
Миколаївський національний аграрний університет
Полтавський державний аграрний університет
Львівський національний аграрний університет
Кафедра обліку та оподаткування

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ: ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ

**Матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
присвяченої 165-річчю заснування
Львівського національного аграрного університету
та 50-річчю створення кафедри обліку та оподаткування
17-19 березня 2021р.
Частина 1**

ЛЬВІВ 2021

УДК 330.341.1:005.92

О-17

Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 17-19 березня 2021 р. **Ч. 1.** Львів: ЛНАУ, 2021. 480 с.

Організаційний комітет:

Гнатишин Л.Б. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Пилипенко К.А. – д.е.н., професор, професор бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету;

Василішин С.І. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва;

Прокіпшин О.С. – заступник завідувача кафедри з наукової роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Жидовська Н.М. – заступник завідувача кафедри з навчально-методичної роботи, к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Малецька О.І. – к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ЛНАУ;

Дранус Л.С. – к.е.н, доцент кафедри менеджменту Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Лега О.В. – к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавського державного аграрного університету.

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої **165-річчю заснування Львівського національного аграрного університету та 50-річчю створення кафедри обліку та оподаткування «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти»**. Результати наукового пошуку можуть бути використані для подальших наукових досліджень та формування нових наукових ідей.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

	ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ	
Мелень О.В. Літвінова А. А.	РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	403
Нашкерська Г.В.	ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ЕМІТОВАНИМИ ДОВГОСТРОКОВИМИ ОБЛІГАЦІЯМИ	406
Палаш А.В. Шевчук С.А. Цимбалістий О.Я.	ПРОБЛЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	409
Пилипенко К.А. Щербатюк С.Ю.	СПЕЦИФІКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЩОДО ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ ТА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ	412
Пономаренко О.Г. Гавриленко А.В.	ОБЛІК ЗАПАСІВ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ І ПРАКТИКИ	418
Попко Є.Ю.	ПРАВА ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ В ОБЛІКУ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	422
Прокопишин О.С. Гнатів М.П.	ОБЛІКОВІ ІНСТРУМЕНТИ КЕРУВАННЯ ВИТРАТАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	425
Прокопишин О.С. Ковальчук М.С. Вакулюк С.А.	ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	428
Прокопишин О.С. Прокопишин С.Б.	ГУМАНІТАРНА ДОПОМОГА: ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ	431
Сарахман О.М.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ	434
Сахно Л.А. Патяка Т.А.	ПРОБЛЕМИ АУДИТУ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ ЕКОНОМІКИ	437
Сахно Л.А. Самохвалова А.Ю.	ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ АУДИТУ В УКРАЇНІ	440
Сахно Л.А. Стоянчева Н.В.	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ	443
Сахно Л.А. Шварик О.М.	ПОНЯТТЯ ПРО СУТТЄВІСТЬ ТА ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ	447
Свирида О.В. Беженар К.Г.	СТАНОВЛЕННЯ ТЕОРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ У СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	450
Скіцько В.І. Подзвігун С.О.	АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДКРИТИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ	453
Слободян В.Д. Герасимова Т.І.	РОЛЬ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ БІЗНЕСУ	456
Стемковська І.В. Саранчук М.І.	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	459

Тютюнник Ю.М. Тютюнник С.В.	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВЛАСНИХ ОБОРОТНИХ КОШТІВ У ДІАГНОСТУВАННІ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	462
Царук Н.Г.	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	465
Цимбалістий О.Я. Фещук М.М. Шевчук С.А.	ПОЄДНАННЯ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО, ТАКТИЧНОГО І СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	468
Ціцька Н.Є. Малецька О.І.	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	471
Шурпенкова Р.К.	ПОНЯТТЯ БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК МЕТОД УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	474
Шутка С.Є. Воляник Г.М.	ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	447

УДК 657.6

*Пономаренко О.Г.
к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського
обліку та економічного контролю,
Гавриленко А.В.
здобувач СВО Магістр,
Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава*

ОБЛІК ЗАПАСІВ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Рациональне використання виробничих запасів несе в собі потенціал підвищення ефективності здійснюваного виробництва. Стратегія безперебійного виробництва зумовлює запит на побудову політики ефективного управління виробничими запасами. Крім того, запаси грають вагомую роль у формуванні структури витрат підприємств.

Основою нормування запасів є облік, що має забезпечити контроль за залишками, надходженням і витрачанням цих активів на складі з метою забезпечення збереження власності підприємства. Детальне групування (класифікація) запасів дозволяє впорядкувати їх облік і зберігання у розрізі видів призначень, яку ті виконують у виробничому циклі [1-3].

Однією з проблем обліку запасів є уточнення і виокремлення складу малоцінних та швидкозношуваних предметів. Згідно п.6 П(С)БО 9 [5] України для цілей бухгалтерського обліку до складу запасів включають МШП, що використовуються протягом не більше одного року або нормального циклу, якщо він більше одного року. Крім того, П(С)БО 9 «Запаси» не містить переліку МШП, тому підприємства самостійно встановлюють і відображають в наказі про облікову політику склад МШП.

Аналітичною проблемою для суб'єктів агробізнесу є також дещо складна система ціноутворення на оборотні активи. Співвідношення між обліковими цінами, оптовими договірними цінами ускладнює застосування цих цін на підприємстві створює проблеми у аспекті досягнення єдності синтетичного й

аналітичного обліку.

П(С)БО 30 «Біологічні активи» [4] через виконання методологічних засад сприяє появі у практика сум'яття щодо сепарації видів продукції і запасів. У процесі виробництва сільськогосподарські підприємства отриману побічну сільськогосподарську продукцію обліковували виключно на рахунку 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення».

Із введенням П(С)БО 30 «Біологічні активи» її окремі види обліковують на рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського призначення», якщо існує імовірність отримання підприємством у майбутньому економічних вигод, пов'язаних з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначено [4].

Сільськогосподарська продукція при її відокремленні від біологічного активу (у рослинництві – зерно, ягоди, овочі, зелена маса, отримані під час збирання врожаю (заготівлі); у тваринництві – молоко приріст, вовна, яйця, мед, отримані під час збору) або при припиненні процесів життєдіяльності біологічних активів (деревина, отримана при вирубці насаджень тощо) перестає бути елементом біологічних активів і визнається як окремий актив, визнання і облік яких здійснюються уже за П(С)БО 9 «Запаси» [5].

За цільовим призначенням, господарською цінністю, економічними вигодами від використання сільськогосподарська продукція поділяється на основну, супутню та побічну [1]. Методологічні засади визнання продукції за справедливою вартістю, особливо в частині її обґрунтування найбільш влучно здійснити щодо основної продукції.

Від окремих біологічних активів та їх груп, крім продукції, можуть бути отримані додаткові біологічні активи (у рослинництві – чубуки, саджанці; у тваринництві – приплід, нові рої бджіл, матеріал для розведення риби тощо). Первісне визнання додаткових біологічних активів відображається в обліку у тому звітному періоді, у якому вони відокремлені від біологічного активу [4].

Критичний аналіз фахової літератури з обліку запасів, дозволяє зробити висновок, що багато теоретичних положень і питань

обліку означених матеріальних ресурсів потребують вдосконалення і доопрацювання [1-3]. Розв'язання цих питань зумовить вихід на новий рівень побудови й організації цієї групи оборотних активів підприємств агробізнесу, значно підвищить їх роль в управлінні кожним вітчизняним підприємством.

Можна виокремити наступні дискусійні аспекти, що утруднюють практикам роботу щодо облікового забезпечення операцій з запасами:

- складність та дискусійність аспектів визначення справедливої вартості запасів;
- застосування застарілих галузевих нормативно-правових актів з обліку і аналізу виробничих запасів;
- низький рівень оперативності інформаційного забезпечення управління запасами;
- відсутність комплексного поєднання даних усіх видів обліку підприємства щодо запасів;
- низький рівень контролю та оперативного регулювання процесів формування запасів;
- обмеженість контролю використання запасів виключно ретроспективним контролем фактичної собівартості сільськогосподарської продукції.

Потенціал підвищення ефективності використання виробничих запасів в сучасних умовах полягає в удосконаленні методики та організації їх обліку, аналізу і контролю, а також удосконалення обліково-аналітичного управління виробничими запасами.

Для досягнення зазначеної мети необхідно здійснювати наступні заходи з обліково-аналітичного удосконалення:

- 1) підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління запасами підприємства;
- 2) обґрунтування дефініцій терміну «виробничі запаси», їх класифікації та складу;
- 3) удосконалення автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні запасами та обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації їх з використанням технологій автоматизації обліку;

4) узгодження механізмів й методики бухгалтерського та податкового обліку виробничих запасів;

5) організація раціональної аналітично-моніторингової роботи з запасами на окремих сільськогосподарських підприємства;

6) використання орієнтованих на сучасні умови ринку механізмів планування запасів;

7) чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів підприємства.

Загалом, вирішення якнайширшого спектру суперечливих та дискусійних питань обліково-аналітичного забезпечення та обґрунтованого управління виробничими запасами є актуальним для суб'єктів агробізнесу України.

Список використаних джерел:

1. Андрос С. В. Теоретико-методологічні аспекти обліку і аналізу виробничих запасів у фінансово-господарській діяльності підприємств : монографія. Київ : УБС НБУ, 2011. 239 с.

2. Дріга О. П. Проблеми обліку виробничих запасів підприємств України. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2922&p=1>.

3. Криклива А. Проблеми управління виробничими запасами на сільськогосподарських підприємствах. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки* : міжнародний збірник наукових праць / відпов. ред. І. Б. Садовська. Вип.1 (5). Ч. 2. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. С. 180–188.

4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи». Наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790. Дата оновлення: 05.01.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>. (дата звернення 16.11.2020 р.).

5. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 790. Дата оновлення: 29.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. (дата звернення 16.11.2020 р.).

УДК 657.421.3

*Попко Є.Ю.
к.е.н., с.н.с. відділу обліку та оподаткування,
ІНЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ*

ПРАВА ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ В ОБЛІКУ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Права постійного користування земельними ділянками за своєю обліковою природою є нематеріальним активом. При цьому для відображення таких активів на балансі державного підприємства слід перевірити їх на відповідність встановлених регулятором критеріїв. Мова йде про вимоги, визначені в П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та Методичних рекомендаціях з бухгалтерського обліку нематеріальних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 16.11.2009 р. № 1327 (далі – Рекомендації № 1327).

Аналіз згаданих нормативно-правових актів вказує на відмінності таких вимог. Так, П(С)БО 8 містить лише дві вимоги: існує імовірність одержання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з використанням нематеріального активу та його вартість може бути достовірно визначена. Водночас Рекомендації № 1327, окрім цих критеріїв, містять ще вимогу щодо наявності контролю над таким активом. Остання вимога є цілком логічна, оскільки саме визначення активу, передбачає контрольованість цього ресурсу підприємством.

Наступними важливими моментами обліку прав постійного користування земельними ділянками є їх оцінка та амортизацію.

Державні підприємства в бухгалтерському обліку зобов'язані дотримувати методики відображення активів та операцій, визначеній Положенням про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України